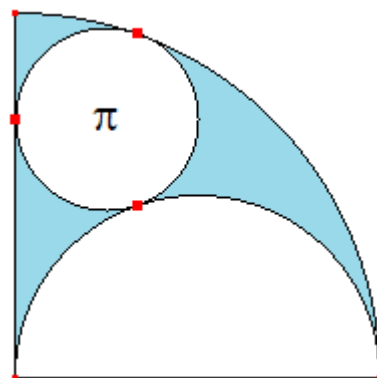

Problemes de Geometria per a l'ESO 345

3441.- La figura està formada per un quadrant, un semicercle i un cercle 'àrea π .
Calculeu l'àrea de la zona ombrejada.

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OA} = 2r$

Siga el semicercle de centre M i radi $\overline{MO} = r$

Siga el cercle de centre P radi $\overline{PJ} = \overline{PK} = \overline{PT} = s$ i àrea π .

$$\pi s^2 = \pi$$

$$s = 1$$

Siga H la projecció de P sobre \overline{OA}

$$\overline{OP} = 2r - 1, \overline{MP} = r + 1, \overline{OH} = 1, \overline{HM} = r - 1$$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles $\triangle OHP$, $\triangle MHP$:

$$\overline{HP}^2 = 4r^2 - 4r$$

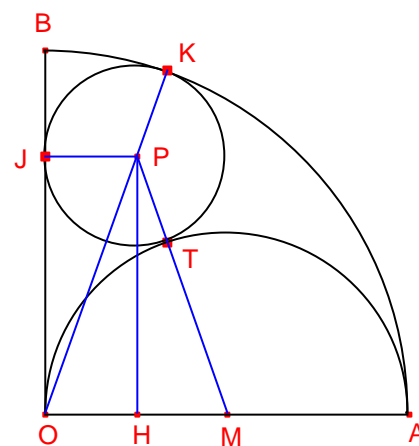
$$\overline{HP}^2 = 4r$$

$$4r^2 - 4r = 4r$$

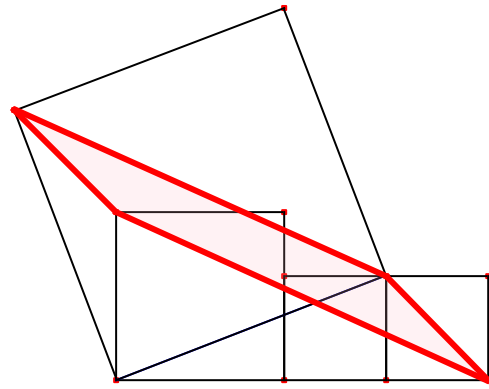
$$r = 2$$

L'àrea ombrejada és igual a l'àrea del quadrant menys la suma de les àrees del cercle i del semicercle:

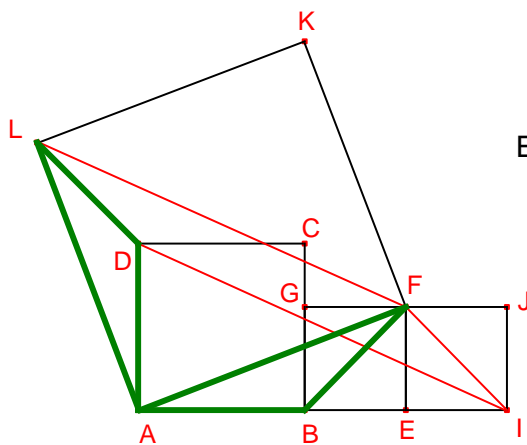
$$S_{\text{ombrejada}} = \frac{1}{4}\pi 4r^2 - \left(\pi + \frac{1}{2}\pi r^2\right) = \pi$$

3442.- La figura està formada per quatre quadrats.
 Proveu que el quadrilàter ombrejat és un paral·lelogram.

Solució:

Els triangles ABF i ADL són iguals (CAC)

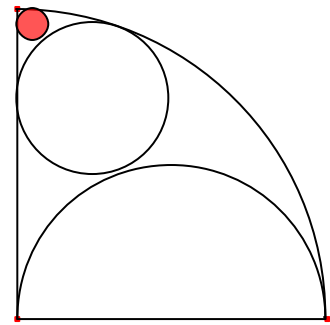
Aleshores, $DL=BF=FL$

$\text{angle ADL}=\text{angle ABF}=135^\circ$

FI, DL són paral·lels

LDIF és un paral·lelogram

3443.- La figura està formada per un quadrant, un semicercle i dos cercles.
 Calculeu proporció entre l'àrea del cercle ombrejat i l'àrea del quadrant.

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OA} = 2r$
 Siga el semicercle de centre M i radi $\overline{MO} = r$
 Siga el cercle de centre P radi $\overline{PJ} = \overline{PK} = \overline{PT} = s$

Siga H la projecció de P sobre \overline{OA}
 $\overline{OP} = 2r - s, \overline{MP} = r + s, \overline{OH} = 1, \overline{HM} = r - s$
 Aplicant el teorema de Pitàgores als

triangles $\triangle OHP, \triangle MHP$:

$$\overline{HP}^2 = 4r^2 - 4rs$$

$$\overline{HP}^2 = 4rs$$

$$4r^2 - 4rs = 4rs$$

$$s = \frac{1}{2}r$$

$$\overline{HP} = r\sqrt{2}$$

Siga el cercle de centre Q radi $\overline{QI} = \overline{QW} = t$

Siga K la projecció de Q sobre \overline{PJ}

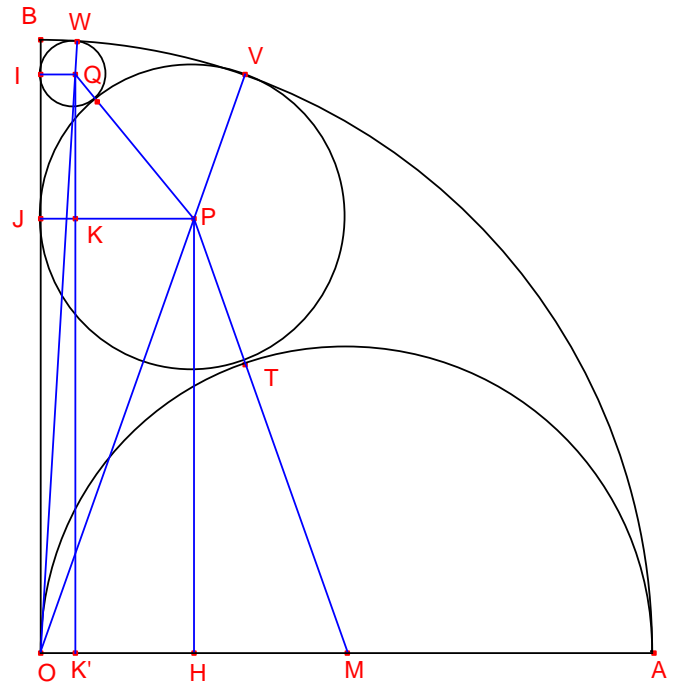
Siga K' la projecció de Q sobre \overline{OA}

Siga $a = \overline{K'Q}$

$$\overline{K'Q} = r\sqrt{2} + a$$

$$\overline{QP} = s + t, \overline{OQ} = 2r - t, \overline{PK} = s - t,$$

$$\overline{OK'} = 2r - t$$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles $\triangle OK'Q, \triangle PKQ$:

$$(2r - t)^2 = (a + r\sqrt{2})^2 + t^2$$

Simplificant:

$$2r^2 - 4rt = a^2 + 2\sqrt{2}ar$$

$$(s + t)^2 = (s - t)^2 + a^2$$

Simplificant:

$$2rt = a^2$$

$$r - 3t = a\sqrt{2}$$

Elevant al quadrat:

$$a^2 = \frac{r^2 + 9t^2 - 6rt}{2}$$

$$\frac{r^2 + 9t^2 - 6rt}{2} = 2rt$$

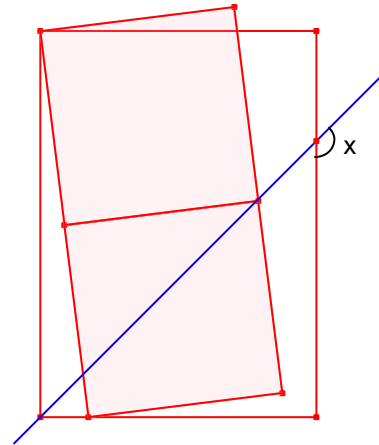
$$9t^2 - 10rt + r^2 = 0$$

$$t = \frac{1}{9}r$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_{\text{quadrant}}} = \frac{\pi \frac{1}{81} r^2}{\frac{1}{4} \pi (2r)^2} = \frac{1}{81}$$

3444.- La figura està formada per un rectangle i dos quadrats iguals.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$.

Siguen els quadrats $EFGH, HGJD$

Siga P la intersecció de la recta AG i \overline{BC}

$$\angle ADE = \angle BEF$$

Aleshores, els triangles rectangles $\triangle DHK, \triangle EFL$

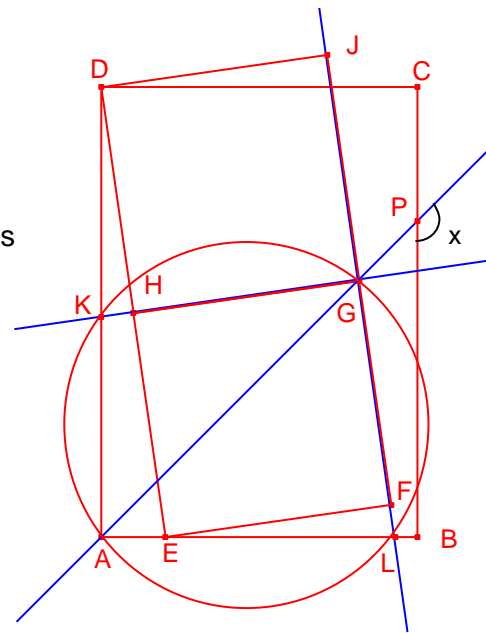
$$\overline{KH} = \overline{FL}$$

El quadrilàter $ALGK$ és cíclic ja que té dos els angles oposats rectes.

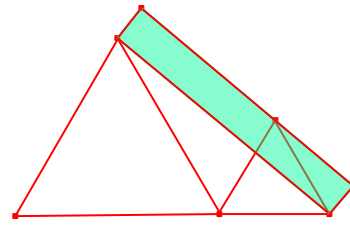
$$\angle GAL = \angle GKL = 45^\circ$$

$$\angle APB = \angle PAB = 45^\circ$$

$$x = 135^\circ$$

3445.- La figura està formada per dos triangles equilàters (el de la dreta té àrea 4) i un rectangle. Calculeu l'àrea del rectangle.

Solució 1:

Siguen els triangle equilàter $\triangle ABC$ de costat $\overline{AB} = a$

Siga el triangle equilàter $\triangle BDE$ de costat $\overline{BD} = b$ i àrea 4.

$$\frac{\sqrt{3}}{4} b^2 = 4$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle CBD$:

$$\overline{CD}^2 = a^2 + b^2 + ab$$

Siga $\angle BDC = \beta$

$$\angle CDE = \angle DEF = 60^\circ - \beta$$

Siga M el punt mig del costat \overline{AB}

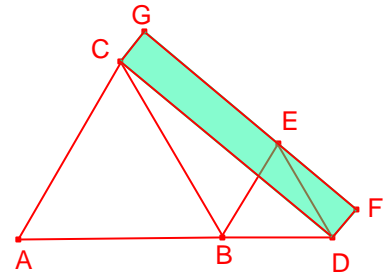
$$\sin \beta = \frac{a\sqrt{3}}{2\sqrt{a^2 + b^2 + ab}}, \cos \beta = \frac{a + 2b}{2\sqrt{a^2 + b^2 + ab}}$$

$$\sin(60^\circ - \beta) = \frac{b\sqrt{3}}{2\sqrt{a^2 + b^2 + ab}}$$

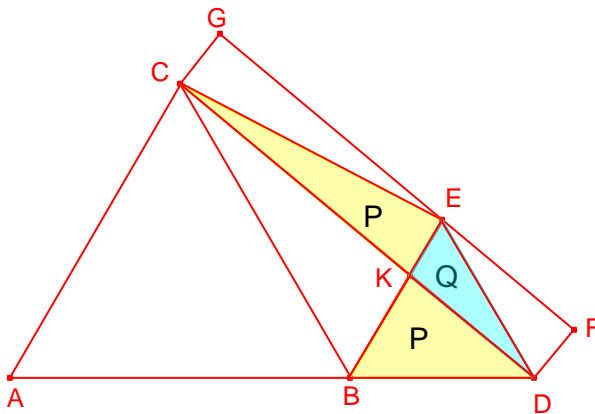
$$\overline{DF} = b \cdot \sin(60^\circ - \beta) = \frac{b^2\sqrt{3}}{2\sqrt{a^2 + b^2 + ab}}$$

L'àrea del rectangle $CDFG$ és:

$$S_{CDFG} = \overline{CD} \cdot \overline{DF} = \frac{\sqrt{3}}{2} b^2 = 2 \cdot S_{BCD} = 8$$

Solució 2:

$\overline{BC}, \overline{DE}$ són paral·lels.

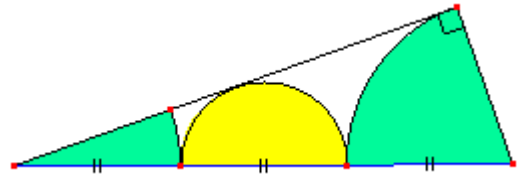
Aleshores en el trapezi CBDE:

$$S_{BDK} = S_{CEK} = P$$

$$\text{Siga } S_{KDE} = Q$$

$$S_{CDFG} = 2 \cdot S_{CDE} = 2(P + Q) = 2 \cdot S_{BDE} = 8$$

3446.- La hipotenusa d'un triangle rectangle s'ha dividit en tres parts iguals.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del semicercle groc i la suma de les àrees dels sectors verds.
 Calculeu la mesura de l'angle agut menor del triangle.

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $A = 90^\circ$

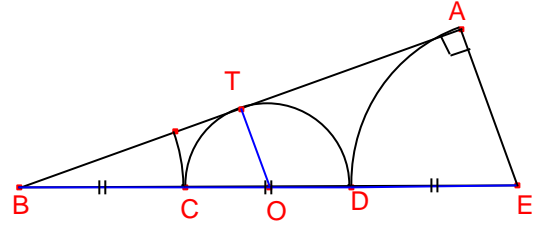
Siga $\overline{BC} = 6a$

Els dos sectors verds formen un quadrant de radi $2a$

El semicercle central té radi a

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{grogia}}{S_{verda}} = \frac{\frac{1}{2}\pi a^2}{\frac{1}{4}\pi(2a)^2} = \frac{1}{2}$$

Siga T el punt de tangència del semicercle i el catet \overline{AB}

Siga $\alpha = \angle OBT$

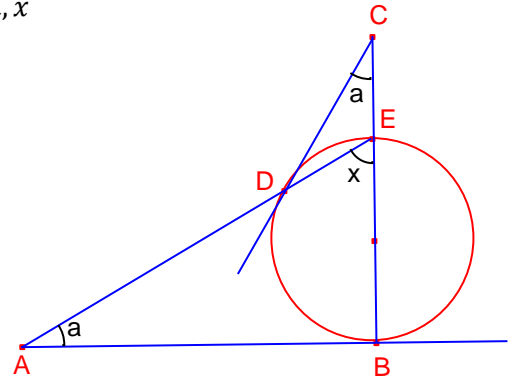
$\overline{OT} = a$, $\overline{BO} = 3a$

Aplicant raons trigonomètriques al triangle rectangle $\triangle OTB$

$$\sin \alpha = \frac{1}{3}$$

$$\alpha = \arcsin \frac{1}{3} \approx 19^\circ 28' 16''$$

3447.- En la figura calculeu la mesura dels angles a, x

Solució:

Per ser x angle inscrit en la circumferència:

$$\widehat{BD} = 2x$$

$$\widehat{DE} = 180^\circ - 2x$$

Per ser a angle exterior a la circumferència:

$$a = \frac{180^\circ - 2x}{2} = 90^\circ - x$$

$$a = \frac{2x - (180^\circ - 2x)}{2} = 2x - 90$$

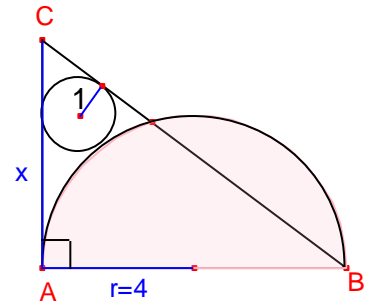
$$90^\circ - x = 2x - 90^\circ$$

$$3x = 180^\circ$$

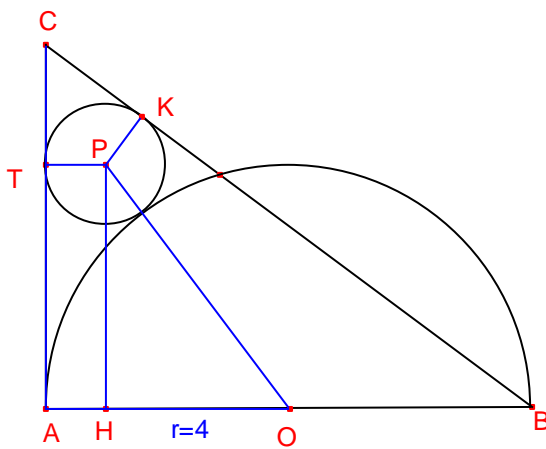
$$x = 60^\circ$$

$$a = 90^\circ - 60^\circ = 30^\circ$$

3448.- Siga el triangle equilàter $\triangle ABC$, $A = 90^\circ$
 Siga la semicircumferència de diàmetre $\overline{AB} = 8$
 Si la circumferència tangent a la semicircumferència i
 als costats $\overline{AC}, \overline{BC}$ té radi 1, determineu la mesura del
 catet $\overline{AC} = x$

Solució:

$$PK=PT=1$$

$$OH=3, OP=5$$

$$PH=AT=4$$

$$\text{Siga } CT=CK=y$$

teorema Pitàgores PHB

$$PB^2=65$$

teorema Pitàgores BKP

$$BK=8$$

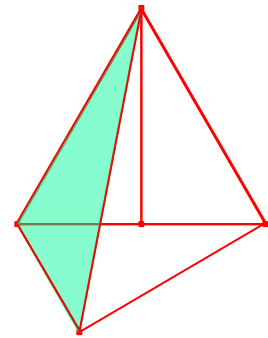
teorema Pitàgores ABC

$$(4+y)^2+8^2=(8+y)^2$$

$$y=2$$

$$x=4+2=6$$

3449.- La figura, està formada per tres triangles rectangles iguals.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del tres triangles rectangles.

Solució:

Siguen els triangles rectangles iguals $\triangle ABC$, $\triangle ADE$, $\triangle EBC$

Siga $\overline{AB} = \overline{AD} = \overline{BE} = a$

$\overline{AE} = 2a = \overline{AC} = \overline{CE}$

Aleshores, el triangle $\triangle AEC$ és equilàter.

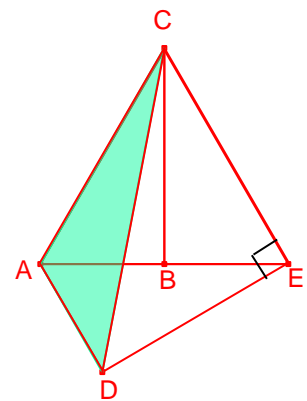
Aleshores:

$\angle CED = 90^\circ$

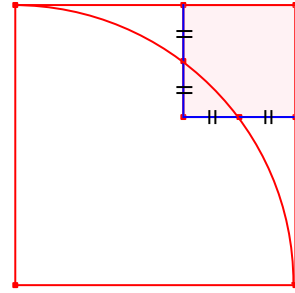
$\overline{DE} = a\sqrt{3}$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{ADC}}{S_{ADEC}} = \frac{3 \cdot S_{ADE} - S_{DEC}}{3 \cdot S_{ADE}} = \frac{3 \cdot \frac{1}{2} \sqrt{3} a^2 - \frac{1}{2} a \sqrt{3} \cdot 2a}{3 \cdot \frac{1}{2} \sqrt{3} a^2} = \frac{1}{3}$$

2450.- La figura està formada per dos quadrats i un quadrant.
 El quadrant divideix dos costats del quadrat en dos parts iguals.
 Determineu la proporció entre les àrees dels dos quadrats.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga el quadrat $CEFG$ de costat $\overline{CE} = 2a$

Siga K la projecció de F sobre el costat \overline{AB}

$\overline{AM} = 1, \overline{AK} = 1 - 2a, \overline{KM} = 1 - a$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AKM$:

$$1 = (1 - 2a)^2 + (1 - a)^2$$

$$5a^2 - 6a + 1 = 0$$

Resolent l'equació:

$$a = \frac{1}{5}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{CEFG}}{S_{ABCD}} = \frac{(2a)^2}{1} = \frac{4}{25}$$

